

**ПЛАН ЗА РАБОТА НА СТОЛИЧНА
ОБЩИНСКА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИВАТИЗАЦИЯ И ИНВЕСТИЦИИ ЗА
2019 г. И ОТЧЕТ ЗА ИЗВЪРШЕНАТА
РАБОТА ПРЕЗ 2018 г.**

2019

Съдържание:

Съдържание:	2
ВЪВЕДЕНИЕ:	6
ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОФИЛ НА СОФИЯ	8
ГЛАВА ПЪРВА: ПЛАН ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА ЗА 2019 г.	
ГЛАВА ПЪРВА: ПЛАН ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА ЗА 2019 г.	16
1. ЦЕЛИ НА СОАПИ В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ	16
РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА ПРАВЕНЕ НА БИЗНЕС В СОФИЯ.	16
РАЗВИТИЕ НА СТОЛИЦАТА КАТО МЕЖДУНАРОДЕН РЕГИОНАЛЕН БИЗНЕС ЦЕНТЪР. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СОФИЯ КАТО ПРИТЕГАТЕЛНО И ПРЕДПОЧИТАНО МЯСТО ЗА СТАРТИРАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕС И ЖИВЕЕНЕ.	16
ПОДПОМАГАНЕ НА СОФИЙСКИЯ БИЗНЕС ПРИ НАВЛИЗАНЕТО МУ НА ЧУЖДИ ПАЗАРИ.	16
ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪВРЕМЕННА, ИНОВАТИВНА И УСТОЙЧИВА СРЕДА И РАЗРАБОТВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ НА ИНИЦИАТИВИ, СВЪРЗАНИ С ИНТЕЛИГЕНТНИ ГРАДСКИ РЕШЕНИЯ В СОФИЯ.	17
РАЗВИТИЕ НА СТОЛИЦАТА КАТО РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ТАЛАНТИ И ПОДПОМАГАНЕ НА ВРЪЗКАТА МЕЖДУ БИЗНЕСА И ОБРАЗОВАНИЕТО.	17
УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И РАЗРАБОТВАНЕТО НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ДОКУМЕНТИ НА СТОЛИЧНАТА ОБЩИНА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ, ИЗДАВАНЕ НА СРЕДА И ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО.	17
ПОСТИГАНЕ НА КОНКРЕТНИ РЕЗУЛТАТИ, ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИНИЦИАТИВНИТЕ МЕРКИ, НАБЕЛЯЗАНИ В ЗАКОНА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ, ЧРЕЗ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН СЕРТИФИКАТ ИНВЕСТИТОР КЛАС В.	17
НАСЪРЧАВАНЕ НА ЧАСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ В ИЗГРАЖДАНЕТО, ПОДДЪРЖАНЕТО, ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТИ НА ТЕХНИЧЕСКАТА И СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И ДРУГИ.	18
ИНИЦИАТИВИ НА СОАПИ В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ:	18
КЛЮЧОВИ ИНДУСТРИИ: ОБЗОР И ОТЧЕТ НА ДЕЙНОСТТА НА СОАПИ ПО КЛЮЧОВИ ИНДУСТРИИ	20
3.1. Информационни технологии (ИТ)	20
3.2. Изнасяне на бизнес процеси и услуги (аутсорсинг)	25

3.3.	Производства и високотехнологични дейности в промишлеността.....	28
3.4.	Развитие на градска среда и интелигентни градски решения.....	33
3.5.	Индустрии, свързани с технологии в здравеопазването и подобряване на качеството на живот (биотехнологии, медицински технологии и др.)	37
3.6.	Дейности на СОАПИ в подкрепа на индустрии, свързани с технологии в здравеопазването и подобряване на качество на живот (биотехнологии, иновативни медицински технологии и др.):	38
3.7.	Туризм	39
3.8.	Творчески индустрии	43
3.9.	Търговия и развитието на града като тестов пазар за продукти и услуги в сферата на електронната търговия, логистиката и др.	44
4.	ПРИОРИТЕТНИ ПРОЕКТИ ЗА 2019: ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТТА НА СОАПИ.....	48
4.1.	Разработване на механизъм за идентифициране и разработване на проекти в сферата на интелигентни градски решения.....	48
4.2.	Разработване на градска стратегия за цифровизация и интелигентни градски решения чрез проект „Digital Cities Challenge” на Европейската комисия идентифициране на пилотни проекти в сферата на дигитализацията, както и партньори и механизми за финансиране на реализацията им	49
4.3.	Международни партньорства, формат „София среща“ и споразумения тип „City to City / Град към град“	51
4.4.	Проект „Едно гише“ за обслужване на бизнеса	52
4.5.	Проект „София посреща таланти“	53
4.6.	Програма „Бизнес посланик на София“	53
4.7.	Разработване на „Акселератор Стартър София“ в подкрепа на иновативни, стартиращи и социални предприемачи на територията на Столична община.....	54
4.8.	Програма „Нулса на бизнеса“	54
4.9.	Проект „Привличане на глобалните бизнес лидери в София“	55
4.10.	Нова бизнес /индустриални/ зони на града	55
4.11.	Утвърждаване на СОАПИ в общественото и медийно пространство.....	56
4.12.	Утвърждаване на СОАПИ като източник на актуална, надеждна и специализирана информация по отношение на приоритетните индустрии и бизнес среда като цяло в София. Маркетинг и популяризиране на града и неговите конкурентни предимства.....	56
4.13.	Завършване на уеб платформата за образованието	57
5.	ЗАКЛЮЧЕНИЕ:	57
	ГЛАВА ПЪРВА ПРИЛОЖЕНИЕ № 1:	58
	ГЛАВА ВТОРА: ГОДИШЕН ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАБОТА ПО ПРИВАТИЗАЦИЯ И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ ЗА 2019 г.	60
	ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.....	60

ПОДЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА	60
I. ВЛИЯНИЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ ВЪРХУ ПРИВАТИЗАЦИОННИЯ ПРОЦЕС	61
II. ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ И ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА СОАПИ ЗА 2019 г.	69
ПРИОРИТЕТНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА СОАПИ	69
ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ПРИВАТИЗАЦИОННАТА ПРОГРАМА	71
МЕТОДИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ	73
ХАРАКТЕРИСТИКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОФИЛ НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ ИНВЕСТИТОРИ	75
III. КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ПРИВАТИЗАЦИОННИ ОБЕКТИ	76
IV. КООРДИНАЦИОНЕН МОДЕЛ ЗА ЕФЕКТИВНА ПРИВАТИЗАЦИЯ	76
V. ПРИВАТИЗАЦИОНЕН РЕСУРС ОТ ОБЕКТИ ЗА 2019 г.	78
ПОДГОТОВКА ЗА ПРОДАЖБА НА ПАКЕТИ ОТ АКЦИИ И ДЯЛОВЕ ОТ ОБЩИНСКИ ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА	78
ПРИВАТИЗАЦИЯ НА ОБОСОБЕНИ ЧАСТИ ОТ ИМУЩЕСТВОТО НА ОБЩИНСКИ ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА	84
ПРИВАТИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИ НЕЖИЛИЩНИ ИМОТИ (НЕВКЛЮЧЕНИ В ИМУЩЕСТВОТО НА ОБЩИНСКИ ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА), КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА СТОПАНСКИ ЦЕЛИ И СЕ СТОПАНИСВАТ ОТ РАЙОНИТЕ И НЕЗАВЪРШЕНИ ОБЕКТИ НА СТРОИТЕЛСТВО, НЕВКЛЮЧЕНИ В ИМУЩЕСТВОТО НА ОБЩИНСКИ ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА	84
VI. ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОННИЯ КОНТРОЛ	85
VII. ПРОГНОЗА ЗА РАЗХОДИТЕ ОТ ПРИВАТИЗАЦИЯ И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ ПРЕЗ 2019 г.	86
VIII. ПРОГНОЗА ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ ПРЕЗ 2019 г.	88
ГЛАВНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ №1	89
ГЛАВНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ №2: ОТЧЕТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРИВАТИЗАЦИЯ И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ ПРЕЗ 2018 г.	
ГЛАВНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ №3: ОТЧЕТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРИВАТИЗАЦИЯ И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ ПРЕЗ 2018 г.	105
РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОПРП'2018 ПО ЕТАПИТЕ НА ПРИВАТИЗАЦИОННИЯ ПРОЦЕС	105
ИКОНОМИЧЕСКИ РЕЗУЛТАТИ	106
ВЪЗЛОЖЕНИ ПРАВНИ АНАЛИЗИ ПО ОБЕКТИ :	107
ОТКРИТА ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ ОТ СОС :	113
ПРИВАТИЗАЦИОННИ ОЦЕНКИ И АКТУАЛИЗАЦИИ:	114

РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА СДЕЛКАТА ЗА «ОБЩИНСКА БАНКА» АД	120
РЕКЛАМНА ДЕЙНОСТ И МАРКЕТИНГ	120
СЛЕД ПРИВАТИЗАЦИОННИЯ КОНТРОЛ	125
ОСНОВНИ ИЗВОДИ:	128
ГЛАВА ТРЕТА ПРИЛОЖЕНИЕ №1: Постъпления за периода 01.01.2018 г. - 31.12.2018 г.	1
ГЛАВА ТРЕТА ПРИЛОЖЕНИЕ № 2: СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ ТЪРГОВЕ ПРЕЗ 2018 Г.	1
ГЛАВА ТРЕТА ПРИЛОЖЕНИЕ № 3 СПРАВКА ЗА ОБРАЗУВАНИ ПО ИСКОВЕ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА на СОАПИ	1

ВЪВЕДЕНИЕ:

Планът на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции (СОАПИ) е разработен в две основни направления, отразявайки разширения предмет на дейностите на Агенцията. Документът определя приоритетите в работата на Агенцията за стимулиране и насърчаване на инвестициите с общинско значение и приоритетите на дейността по приватизация и следприватизационен контрол на общинската собственост за 2019 г. в Столична община.

Планът е разработен в съответствие с основните цели заложи в решения на Столичния общински съвет № 497 от 23.07.2015 г. и № 529 от 28.07.2016 г. за приемане на Правилник за дейността на СОАПИ и Наредба за привличане и насърчаване на инвестициите с общинско значение в Столична община и реда за издаване на сертификат за инвестиция клас В. Материалът е съобразен с Иновационната стратегия за интелигентна специализация на София, както и със Закона за насърчаване на инвестициите и Закона за приватизация и следприватизационен контрол и всички подзаконовни норми, касаещи инвестиционния и приватизационен процес.

Документът определя приоритетите в работата на Агенцията за стимулиране на бизнеса за развитието му на територията на Столичната община. В него са описани стратегическите мерки за привличане на нови големи, средни, малки и стартиращи компании в различни сектори на икономиката, за стимулиране на заетостта и подобряване на бизнес климата в София. Програмата очертава ключовите индустрии, върху които в бъдеще предвид зададените от Столична община приоритети в развитието на Столична община в дейността на СОАПИ е насърчаване използването на иновациите и иновационните технологии, с цел да се създаде устойчива бизнес среда, която да стане привлекателна за българския и чуждия бизнес в София. Подчертава се значението на работата на Агенцията по привличане и задържане на компании от високотехнологични индустрии и индустрии с висока добавена стойност, както и на такива, които спомагат процеси като трансфер на знание, клъстериране и вертикална и хоризонтална интеграция.

Второто направление на плана на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции е Годишния общински план за работа по приватизация и

следприватизационен контрол /ГОПРП/ за 2019 г. който е изготвен на основание чл.6, ал.2 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол /ЗПСК/ и Правилника за дейността на СОАПИ.

ГОПРП за 2019 г. е разработен на базата на:

- приоритетите на дейността по приватизация на столичната общинска собственост за 2019 г.;
- маркетингово проучване на потенциалния инвеститорски интерес към общинската собственост;
- икономически анализ на информация от изготвените анализи на правното състояние на общински търговски дружества за обособени части, включени в имуществото им;
- предоставени от кметовете на районите списъци на общински нежилищни имоти, невяклучени в имуществото на търговски дружества, които се използват за стопански цели и поземлени имоти.

В процеса на работа СОАПИ ще води ясна и прозрачна инвестиционна политика, която да защитава общинския интерес и да бъде основана на европейските ценности и следните

ПРИНЦИПИ:

Почтеност

СОАПИ следва принципите на лична и професионална етика. Агенцията стриктно спазва законовите норми и е доказано коректен и доверен партньор.

Професионализъм

Екипът на Агенцията се състои от висококвалифицирани експерти, с дългогодишен професионален опит в България и чужбина, мотивирани да работят за реализиране на стратегията.

Проактивност

СОАПИ предизвиква, търси и намира решения, необходими за реализиране на поставените от Столична община задачи. Експертите на СОАПИ са доказали способност

да вземат навременни и отговорни решения, обвързани единствено със закона при всеки един от етапите на своята дейност.

Прозрачност

СОАПИ приема и прилага в работата си българското и европейско законодателство и етичните стандарти, свързани с тях. Дейността и материалите на агенцията са публични, като пълна информация за нея е леснодостъпна и се предоставя открито, ясно и своевременно всички заинтересовани страни.

ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОФИЛ НА СОФИЯ

София е най-голяма областна икономика в страната. Според Икономически и инвестиционен профил на София, изготвен за СОАПИ през ноември 2018 г., в София се произвежда близо 40% от brutния вътрешен продукт на България. Приносът на региона към националната икономика се увеличава с умерен, но стабилен темп през последните години, което отразява продължаващата концентрация на икономическа активност в столицата.

София предлага и най-високия стандарт на живот за своите граждани, сравнено с другите части на страната. Брутният вътрешен продукт на глава от населението в София е 28 465 лева и е над два пъти по висок от средния за страната.

Реален ръст на БВП в област София (столица) и в страната, %

Източник: СОАПИ, Икономически и инвестиционен профил на София

**Добавена стойност на нефинансовите предприятия в София (столица)
по факторни разходи, 2017 г., %**

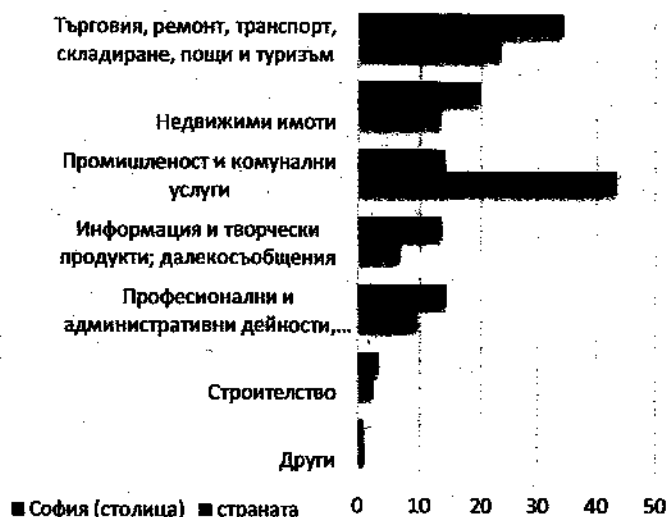

Източник: СОАПИ, Икономически и инвестиционен профил на София

Строителството заема около 5% от местната икономика през 2017 г. В същото време преработващата промишленост увеличава своята тежест в икономиката на София след поредица от инвестиции в сферата на фармацевтиката, частите за коли, козметиката, оптиката и др. и т.н. 2017 има дял от 10.4%. Нараства и брутната добавена стойност на административните и спомогателни дейности, където се числи и част от аутсорсинг индустрията. Другата част от аутсорсинг индустрията попада в сектора „Производство на услуги и научни изследвания“. Тези два широки сектора на икономиката предлагат услуги (аутсорсинг), заедно с ИТ индустрията (част от „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“), намират добра почва за растеж в столицата последните няколко години заради комбинацията от образована работна ръка, владение на чужди езици и ниски разходи за труд.

ПЧИ с натрупване към 31.12.2017 г., % от всички

Източник: СОАПИ, Икономически и инвестиционен профил на София

Като основен икономически център в страната, не е изненада, че София привлича и около половината от инвестициите в България. По последни данни около 40% от разходите за дълготрайни материални активи и половината от преките чуждестранни инвестиции са направени именно в София. Към края на 2017 г. столицата е привлякла 12,2 млрд. евро чужди инвестиции или около

9 200 евро на човек от населението, което е близо три пъти повече от средната стойност за страната.

Предвид това, че услугите доминират профила на икономиката в София, не е изненада, че и основната част от инвестициите в София се насочват именно към този сектор.

Подсекторът на услугите, който привлича най-много инвестиции в дълготрайни материални активи – (29%) от всички, е търговията, ремонтът, транспортът, складирането, пощите, ресторантьорството и хотелиерството. Данните за преките чужди инвестиции (ПЧИ) също потвърждават привлекателността на този сектор за инвестиции. До 2017 г. са се ввели в него. Това се дължи както на високите доходи и потребление в столицата, така и на факта, че градът е развит транспортен и логистичен център. Другите най-атрактивни сектори за чужди инвестиции в столицата са промишлеността и комуналните услуги, недвижимите имоти, ИТ и аутсорсинг индустриите.

София се отличава и с добро усвояване на европейски средства. До края на юни 2018 г. столицата е усвоила 3,6 млрд. лева. Най-големият бенефициент е общинското дружество Метрополитен, което стопанисва столичното метро.

Приходите от износ на столичните предприятия бележат бърз ръст от 2014 г. насам в унисон с експанзията на столичната икономика. Около 1/3 от приходите от износ на предприятията в страната се генерират именно в столицата. През 2017 г. износът от София превишава 24 млрд. лв., което показва, че значителна част от столичната икономика е износно ориентирана.

Източник: СОАПИ, Икономически и инвестиционен профил на София

Що се отнася до профила на работната сила, София се характеризира с относително млада и високо образована работна сила, както и с най-добрите демографски тенденции в страната. Тя е една от шестте области, в които заселващите се са повече от изселващите се през 2017 г., а миграцията към София е съизмерима с тази към чужбина. В резултат от това столицата не само продължава да концентрира все по-голяма част от икономическата дейност, но и все по-голям дял от населението на страната. Естественят прираст, макар и отрицателен както в останалите области, е най-благоприятният в страната: -1,3 промила за 2017 година. Застаряването на населението също е относително бавно, като коефициентите на възрастова зависимост са сред най-добрите в страната.

Образователна структура на населението на 25-64 г. в София (столица), 2017 г., %

Източник: СОАПИ, Икономически и инвестиционен профил на София

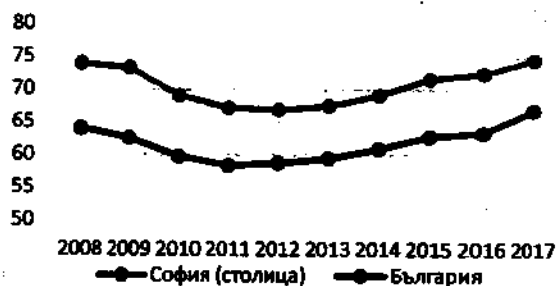
Освен че привлича икономически активни хора от други области, София се характеризира и с концентрация на висококвалифицирано население. Докато в страната делът на населението с висше образование е под 28%, в столицата той е значително по-висок – близо 51%. Разликата при дела на хората с основно и по-ниско образование е още по-голяма – в София

населението на 25-64 години с ниско и по-ниско образование е 3% при 17% в страната. Това показва, че в столицата е съсредоточено предимно образовано население, а пазарът на труда е съставен от относително високо квалифицирани кадри.

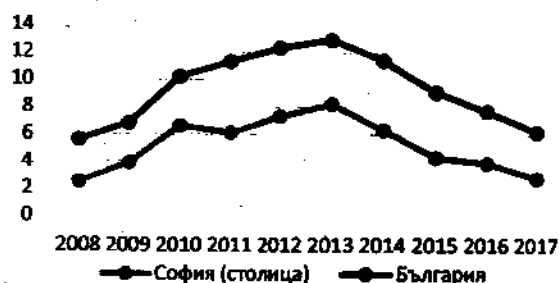
Образователната система на столицата е изключително добре разгърната. Като областта с най-голям брой население и най-много деца, в София-град функционират най-много училища от всякакъв тип и във всички образователни степени. Близко 70% от учениците в профилираните училища учат в езикови гимназии с английски, немски, испански, френски и др. езици. Що се отнася до висшето образование, 23 от общо 51 акредитирани висши учебни заведения в страната са именно в София. Нещо повече – и трите университета (Медицинският университет, УНСС и Софийският университет) с най-висока оценка на акредитация са в столицата и привличат най-много и най-добрите студенти. Броят на студентите е около 100 000, което е над 40% от общия брой на студентите в България.

Коефициент на заетост на населението
на 15-64 г., %

Източник: СОАПИ, Икономически и инвестиционен профил на София

Коефициент на безработица на
населението на 15-64 г., %

Източник: СОАПИ, Икономически и инвестиционен профил на София

През 2017 г. концентрацията на високообразовано население в работоспособна възраст, пряко следствие е, че заетостта в София е най-висока – 75% през 2017 г., което е нов рекорд както в столицата, така и в страната. В допълнение, дневната трудова сила към София възлиза на 42 000 души. Безработицата в София е най-ниска (под 3%) спрямо всички области. В унисон с най-високите нива на заетост в страната, заплатите в София са по-високи от средните за България. През третото тримесечие на

2018 г. средната месечна заплата в столицата е 1 504 лв., което е с над 1/3 повече от средната заплата в страната.

Освен образована работна ръка, София предлага и добра инфраструктурна свързаност. София е основен ж.п. център в страната и е част от три европейски транспортни коридора. В София се намира и най-голямото летище в България. На Летище София оперират повече от 35 авиокомпаниии, обхващащи над 70 дестинации, а броят на пътниците се е увеличил с рекордните 30,3% през 2017 година. София е и единствения град в страната с изградена мрежа на метро.

Местната данъчна среда в столицата е стабилна и предвидима. Противно на общата тенденция към увеличаване на местни данъци и такси в страната последните години, нито един от основните местни данъци и такси в Столична община не е бил променян последните 7 г. (2012-2018 г.).

Спрямо основните си конкурентни дестинации в региона, София се отличава с редица сравнителни предимства. На първо място това са ниските и пропорционални преки данъци – 10% плосък данък за корпоративните печалби и личните доходи. Единствено в Скопие тези ставки са на същото ниво; в останалите страни в Югоизточна Европа те са по-високи. Друго ключово предимство на София са ниските разходи за комунални услуги и транспорт. Нивата на заплащането и на разходите за труд като цяло са съпоставими с тези в останалите големи градове в региона. Интернет скоростта и достъпността също се нареждат сред предимствата на София.

Като цяло, перспективите пред развитието на София са положителни. Градът най-вероятно ще продължи да концентрира все по-голям дял от икономическата активност в страната заради положителните демографските процеси и лидерството си в развитието на най-бързо растящите сектори.

Висококвалифицираната работна сила и в бъдеще ще привлича инвестиции в бързо растящите сектори на ИТ индустрията, изнасянето на бизнес услуги и някои промишлени дейности с относително висока добавена стойност.

София е много добре позиционирана и за развитие на някои нови форми на икономическите отношения като услугите на цифровата и споделената икономика. Това е така както заради подходящата ИТ инфраструктурата - високообразовани хора, висока средна скорост на интернет и множество ИТ компании и специалисти, така и заради големия брой на местното население. В София е концентрирана и основната част от

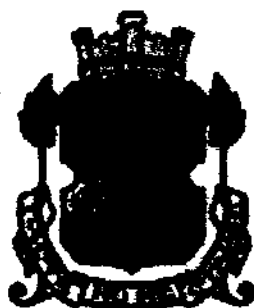

компаниите, занимаващи се в т. нар. творчески индустрии и този сектор също се развива бързо през последните години.

Концентрацията на работна ръка и компании в столицата и продължаващото увеличение на местното население предполагат и добра почва за развитие на търговията; транспорта, логистиката, комуникациите и туризма.

Утвърдил:
Йорданка Фандъкова
Кмет на Столична община

**ПЛАН ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И
ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА
НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА ЗА 2019 г.**

2019

ПЛАН ЗА АТЪСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА ЗА 2019 г.

1. ЦЕЛИ НА СОАПИ В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Дългосрочните цели на плана са насочени към развиване на СОАПИ като първи Регионален инструмент за икономическо развитие и посланик на бизнеса и могат да бъдат формулирани като:

РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА ПРАВЕНЕ НА БИЗНЕС В СОФИЯ.

Подобряване и облекчаване на административното обслужване на бизнеса на всички етапи при реализацията на инвестиционния проект, при спазване на съответните нормативни изисквания. Улесняване на достъпа до информация. Съдействие за установяване на контакти и комуникация между различните заинтересовани страни от бизнес средата.

РАЗВИТИЕ НА СТОЛИЦАТА КАТО МЕЖДУНАРОДЕН РЕГИОНАЛЕН БИЗНЕС ЦЕНТЪР, ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СОФИЯ КАТО ПРИТЕГАТЕЛНО И ПРЕДПОЧИТАЕМО МЯСТО ЗА СТАРТИРАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕС И ЖИВЕЕНЕ.

Повишаване на узнаваемостта на града като привлекателна бизнес дестинация в източноевропейска Европа. Идентифициране и активно комуникиране на конкурентните предимства на София и промотиране на града.

ПОДДЪРЖАНЕ НА СОФИЙСКИЯ БИЗНЕС ПРИ НАВЛИЗАНЕТО МУ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ПАЗАРИ.

Подобряване на подкрепа на компании, браншови организации и асоциации при идентифициране на чуждестранни партньори и установяване на контакти извън страната.

**ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪВРЕМЕННА, ИНОВАТИВНА И УСТОЙЧИВА
СРЕДА И РАЗРАБОТВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ НА ИНИЦИАТИВИ, СВЪРЗАНИ
С ИНТЕЛИГЕНТНИ ГРАДСКИ РЕШЕНИЯ В СОФИЯ.**

Подкрепа при въвеждане на новите технологии в услуга на градското развитие и на разработването и прилагането на устойчиви, иновативни и съвременни проекти, свързани с градската среда. Въвеждане на добри практики от други градове. Идентифициране на подходящи интелигентни градски решения. Осъществяване на връзката между компании, разработващи интелигентни градски решения и потенциални ползватели от страна на публичния сектор.

**РАЗВИТИЕ НА СТОЛИЦАТА КАТО РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ТАЛАНТИ И
ПОДПОМАГАНЕ НА ВРЪЗКАТА МЕЖДУ БИЗНЕСА И ОБРАЗОВАНИЕТО.**

Образованото население е най-значимия актив на София. СОАПИ се стреми да насърчава икономическите сектори, свързани с технологиите и висококвалифицираната работна ръка, утвърждавайки София като икономика на знанието.

**УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И РАЗРАБОТВАНЕТО НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ
ДОКУМЕНТИ НА СТОЛИЧНАТА ОБЩИНА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ, ГРАДСКАТА
СРЕДА И ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО.**

Осигуряване на съдействие и разработване на стратегии, планове, доклади и всякакви други документи, свързани с дейността на Столична община в областта на инвестициите, градската среда и публично-частното партньорство

**ПОСТИГАНЕ НА КОНКРЕТНИ РЕЗУЛТАТИ, ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА
НАСЪРЧИТЕЛНИТЕ МЕРКИ, НАБЕЛЯЗАНИ В ЗАКОНА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ИНВЕСТИЦИИТЕ, ЧРЕЗ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН
СЕРТИФИКАТ ИНВЕСТИТОР КЛАС В.**

Намиране на реална възможност за използване на насърчителните мерки при ограниченията, които предвижда Закона за насърчаване на инвестициите за параметрите на сертификат клас В.

НАСЪРЧАВАНЕ НА ЧАСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ В ИЗГРАЖДАНЕТО, ПОДДЪРЖАНЕТО, ЕКСПЛУАТАЦИЯТА НА ОБЕКТИ НА ТЕХНИЧЕСКАТА И СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И ДРУГИ.

Осигуряване на подкрепа за изграждане на успешни публично-частни партньорства.

ИНИЦИАТИВИ НА СОАПИ В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ:

СОАПИ ще продължи да работи за постигането на горепосочените цели чрез реализирането на следните инициативи:

2.1. Разработване и поддържане на база от икономически, демографски и други видове данни.

2.2. Изготвяне на доклади, анализи и промоционални материали относно икономиката на София (секторни доклади по приоритетните за София индустрии, общ икономически профил на София и др.), които да подпомагат инвеститори при изготвянето на оценка на града като подходяща дестинация за инвестиции. От 2018г. СОАПИ издава ежегодно Бизнес справочник за София на български, английски, немски и френски език, с планове за два допълнителни езика през 2019г.

2.3. Разпространение на данните в общественото пространство, както и сред потенциални инвеститори, местни и международни консултантски компании и

разпространение на имиджови кампании и ключови събития у нас и в чужбина за позиционирането на града като място за инвестиции с висока добавена стойност.

Предоставяне на български и чуждестранни физически и юридически лица предметната администрация при реализиране на частни инвестиционни проекти и проекти на публично-частно партньорство на територията на Столичната община. Предоставяне на правно-икономическа и техническа информация, свързана с подготовката и реализацията на инвестиционен проект. Предоставяне на контакти с общински институции, компании и обществени организации. Предлагане на места за

инвестиции. Информационно и административно съдействие при регистрации и получаване на разрешения от други административни органи, получаване на правни съвети и съдействие при намирането на партньори.

2.6. Подпомагане на софийския бизнес при навлизането му на чужди пазари чрез установяването на сътрудничество с други градове, организиране и съорганизиране на събития с цел популяризиране на столичния бизнес в чужбина. Проучване и предоставяне на информация за бизнес изложения и икономически форуми, на които могат да бъдат представени българските компании и София като град. Насърчаване създаването на местни и международни партньорства, както и между бизнеса, институциите и различните отрасли на икономиката, които да предоставят пазарна информация.

2.7. Разработване на политики за устойчива среда за малкия и средния бизнес, посредством осигуряване на контакт с местната власт и анализ на средата на работа и тенденциите за развитие на бизнеса.

2.8. Проучване и анализ на дейността на сродни агенции в други градове в чужбина с цел подобряване на ефективността на Агенцията и установяване на сътрудничества с тях.

2.9. Проучване и осигуряване на подходящи местни и чуждестранни партньори за реализация на гр. София в проекти, инициативи и мрежи за подобряване на градската среда и качеството на живот за гражданите, осигуряване на по-благоприятни условия за бизнеса в града, привличане на талантлива работна ръка, установяване на устойчиви търговски взаимоотношения и др.

2.10. Разработване и поддържане на бази данни с потенциални партньори: общини и общински организации, чуждестранни организации за насърчаване на инвестициите, браншови и търговски камари, посолства, асоциации, клъстери, камари, финансиращи организации и фондове и др.

2.11. Промотирай използване възможностите на инвеститорски клас В за насърчаване на инвестиции на територията на Столичната община до 2 млн. лв. Разработване на брошури, презентации и информационни материали, съдържащи информация за преимуществата, процесът и изискванията, свързани с получаване на инвеститорски клас В. Поддържане на актуална информация на интернет страницата на агенцията. Включване на информация относно инвеститорски клас В при отговор на запитвания от страна на потенциални инвеститори.

3. КЛЮЧОВИ ИНДУСТРИИ: ОБЗОРИ ОТЧЕТ НА ДЕЙНОСТТА НА СОАПИ ПО КЛЮЧОВИ ИНДУСТРИИ

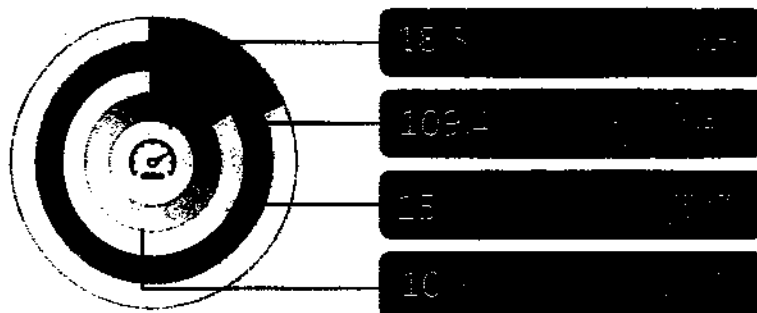
Индустриите с потенциал за развитие в София са:

1. Информационни технологии (ИТ);
2. Изнасяне на бизнес процеси и услуги (аутсорсинг);
3. Високотехнологични дейности в промишлеността (високотехнологично производство);
4. Развитие на градска среда и интелигентни градски решения;
5. Индустрии, свързани с технологии в здравеопазването и подобряването на качеството на живот (биотехнологии, медицински технологии и др.);
6. Туризмът;
7. Търговията и логистиката;

8. Развитие на града като тестов пазар за продукти и услуги в сферата на електронната търговия, логистиката и други.

3.1. Информационни технологии (ИТ)

Информационните технологии са един от най-бързо развиващите се икономически сектори в страната и в София, открояващ се с високи нива на заплащане и добри условия за труд. ИТ индустрията придобива все по-голямо значение за икономиката на града, а развитието на сектора в бъдеще може да се окаже определящо за растежа на благосъстоянието.

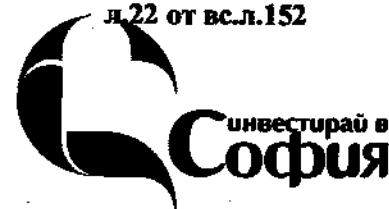
Източник: BASSCOM

Столицата се откроява като ИТ център на Балканите, с висококвалифицирани кадри и научно-изследователски центрове. През 2018 година София се нареди на второ място сред десетте най-бързо развиващи се технологични центрове по годишен ръст на активните участници в екосистемата по данни от доклада „Състояние на Европейския технологичен сектор“, 2018.

Анализът на редица показатели за ИТ индустрията в София демонстрира, че постиженията на сектора надхвърлят очакванията за развитието му – делът му в столичната икономика и в износа на страната растат.

ИТ секторът е висшестоящ и по-широк сектор на „Създаване и разпространение на информация и информационни продукти; далекосъобщения“, в който влизат и информационните технологии намират добра почва за растеж в столицата последните години благодарение на комбинацията от образована работна ръка, владение на чужди езици и висок разход за труд. Това е и един от най-продуктивните отрасли. Делът на сектора в столичната икономика през 2017 формира 18.2% според изчисленията на добавената стойност на нефинансовите предприятия в София по факторни разходи.

Инвестициите в дълготрайни материални активи в този сектор са около 9% в столицата, директно 4% в страната. Причина за това е най-вече бързият ръст на ИТ индустрията и компаниите за разработка на софтуер в столицата, които правят и сериозни инвестиции

в дълготрайни активи. Същевременно преките чуждестранни инвестиции с натрупване към края на 2017 на отрасъла заемат дял от 13.4% от ПЧИ в София.

ИТ индустрията в София е експортно ориентирана. Столичният ИТ сектор генерира и все по-голяма част от износа на България. Стойността на валутните приходи от сектора на ИТ и далекосъобщенията имат дял от 14% в общите приходи от износ на столичната икономика спрямо около 6% в националната икономика.

София е предпочитана дестинация за работа на международни компании от високотехнологичния бранш, не само заради по-ниските разходи за разработка, но и заради високото ниво на технологична експертиза и нарастващата възможност за предоставяне на комплексни услуги от страна на софтуерните фирми. Друг основен фактор е добре развитата технологична инфраструктура. По отношение на интернет скоростта София се намира на едно от челните места в Европа. По данни от края на 2018, София изпреварва Белград, Скопие и Солун със средна скорост на интернет връзката от 24.3 Мбит/сек. за сваляне и 15 Мбит/сек. за качване на данни.

Конкурентната среда в отрасъла до голяма степен се определя от няколко големи фирми – както български компании, така и дъщерни компании на международни гиганти. Важна роля играят и множеството малки фирми.

През последните години заетостта в ИТ също бележи значителен ръст, като в широко разпространената „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти и далекосъобщения“ през 2017 г. са заети 84 324 души или 12% от работната сила в България. Същевременно 90% от българските ИТ компании и 72% от ИТ фирмите са съсредоточени в София.

Повечето от заетите в сектора са млади и високообразовани. През последните години все повече студенти се обучават в специалности свързани с информационните технологии, а над 43 000 студенти изучават STEM специалност (в сферата на науката, технологиите, инженерството или математиката).

Бързото развитие на ИТ сектора в София увеличава търсенето на квалифицирана работна, което води до тенденция на разкриване на множество частни ИТ академии и курсове. Над 16 частни обучителни организации предлагат програми за ИТ обучение с разнообразен обхват и продължителност и насочени към хора с различни знания и опит. Броят на преминалите различни форми на обучение са десетки хиляди. Много от програмите са разработени съвместно с представители на корпоративния сектор и са съобразени с непосредствените нужди на бизнеса.

В допълнение, ИТ компаниите все по-често се обръщат към висшите и средните учебни заведения за разработване и въвеждане в учебната програма на съвместни обучителни курсове с ИТ насоченост. Целта е да се повиши квалификацията на учащите, да придобият уменията, необходими на бизнес сектора и да се повиши капацитета им за реализация на трудовия пазар. Редица водещи компании разработват собствени програми за ИТ обучение, насочени както към настоящи, така и към потенциални служители. Увеличават се и програмите по програмиране за деца.

Прегледът на състоянието на ИТ сектора в София дава всички основания за оптимизъм-развитието на отрасла е стабилно и няма изгледи положителната тенденция да се промени в близко бъдеще. Най-видимата пречка пред него е все по-трудното намиране на подходящи кадри, особено за позициите, които изискват високи нива на умения и опит.

Част от проблемите на сектора може да бъде отгадено на относителната липса на регулаторни и административни пречки пред развиването на дейност в него. Едва през последните години се наблюдават опити за държавна намеса в сектора и то по-скоро по линия на оказване на подкрепа и подобряване на бизнес средата, чрез проекти като „София Бъдещик“.

Въпреки увеличаващата се конкуренция от други градове в страната и региона, София има всички предпоставки да продължи да заема регионална лидерска позиция в сферата на Информационните технологии.

Конкурентните предимства за столицата са: установени традиции в областта; глобални

ИТ компании вече имат активно присъствие в развойните центрове на града; над 40 000 ИТ специалисти работят на територията на София; политическа и макроекономическа стабилност и стратегическа локация на столицата.

Дейности на СОАПИ в подкрепа на ИТ сектора:

- Изготвен и публикуван доклад „Състояние и развитие на ИТ сектора в гр. София“ – освен, че е публично достъпен на уебсайта на Агенцията, докладът беше разпространен до голям брой заинтересовани лица от страната и чужбина чрез електронния бюлетин на СОАПИ, социалните мрежи и насочена имейл кампания;
- Организиране на събитие „Бизнес София 2018 – дигитален хоризонт“ с участието на Еврокомисар Мария Габриел и представители на бизнеса.
- Включване като партньор на фестивала с фокус върху дигиталните технологии и иновациите WEBIT, организиране на павилион – изложбена площ „Мястото на София“, съвместно с Асоциацията за развитие на София и ОП „Туризм“. Организиране на двудневна програма с презентации на партньори от три страни: Австрия (Бизнес агенция на Виена), бизнес регион Гьотеборг и град Еспу, Финландия; Организиране на презентация за проект „Дигитален преход“ към ЕС, чиито координатор е София.
- Партньорство съвместно с Британско-българската бизнес асоциация (BBVA) в организирането и реализацията на пътуваща ИТ делегация в Лондон и Ливърпул, като част от Технологичната седмица на Лондон (London Tech Week) и Международен бизнес фестивал Ливърпул.
- Участие в Софт Юнит, конференция посветена на развиване на софтуерни компании в София, организирана от софтуерна академия „Софт уни“.
- Активна работа с организации представляващи сектора на ИТ в София;
- Успешно установени контакти с водещи чуждестранни и местни компании от ИТ средата в София, обмен на делегации, в помощ на международното сътрудничество;
- Работа по разнообразни запитвания от потенциални инвеститори – представители на ИТ индустрията във връзка с установяването им в София и успешни примери.

- Оказана помощ по индивидуални казуси на вече представени на ИТ пазара компании в София;
- Представяне на ИТ индустрията и бизнес средата в София на над 10 събития с фокус ИТ в страната и чужбина;
- Организиран делегация от компании от сектора ИТ и финансови иновации (финтех) във Виена и Лондон с цел установяване на контакти с партньори;
- Подпомагане на компаниите от сектора посредством предоставяне на информация, съдействие при установяване на контакти с местни и чужди организации, подпомагане при изграждане на партньорства, популяризиране на успешни казуси и добри практики от индустрията и др.;
- Включване на информация за сектора в Бизнес справочник за София издания 2018 и 2019.

3.2.Изнасяне на бизнес процеси и услуги (аутсорсинг)

София се доказва като атрактивна дестинация за изнасяне на бизнес процеси и услуги. Подобно на ИТ индустрията, и секторът на изнасяне на услуги и процеси в града се развива с бързи темпове.

Високообразовани професионалисти предоставят бизнес услуги на повече от 25 езика в столицата. Малка езикова разлика и близостта с големи и развити пазари като ЕС, както и многократно по-голямо население на столицата и в частност наличието на много студенти и знание на езици прави града подходящ за подобен род дейност. Градът предлага всички предимства на подходяща локация за този тип услуги – първокласни офис площи на конкурентни цени, добре развита ИТ инфраструктура, политическа стабилност.

Оперативни приходи в аутсорсинг индустрията по сектори

Източник: Българска аутсорсинг асоциация

Приходите на българския сектор на изнасяне на бизнес услуги и процеси (аутсорсинг) са нараснали с 18.2% през 2017 г. до 2.1 млрд. евро и той вече формира около 4.8% от БВП на страната. Това показват изчисленията на Българската аутсорсинг асоциация (БАА), която представи своя годишен анализ за развитието на индустрията. Очакванията са оборотът на компаниите в бранша да се удвои и да достигне 4 млрд. евро до 2021 г., а относителният му дял от БВП тогава да е 7.9%.

Броят на заетите в индустрията е 67 300 души в края на миналата година, или около 2.4% от работния ресурс в България. От тях над 52 хиляди са в ВРО сегмента, а почти 27 хил. в ИТ сектора. Очакванията на бранша са общият им брой е да надхвърли 79 хиляди души през 2021 г. Данъците на компаниите през миналата година в индустрията са общо 15.5 млн. евро.

Повечето от компаниите в индустрията - 52% са с български собственици. В останалата част с чуждестранно участие 53% от инвеститорите идват от Великобритания, Франция, Германия и Холандия. Сред чуждестранните клиенти преобладават фирми от Западна Европа, Великобритания и САЩ.

Над 80% от аутсорсинг компаниите в България са съсредоточени в столицата и съставляват 20% от всички компании в града.

В глобален мащаб се очаква пазарът на изнесени бизнес услуги да расте със съставна годишна норма на растеж (CAGR) от 23%. Растежът е провокиран от огромните количества данни, които се събират благодарение на новите технологии и нуждата тези данни да се анализират.

В България и респективно в София, ръстът в сектора на изнасянето на бизнес процеси е ограничен от сравнително малкото на брой население на града и страната, на фона на дестинации като Индия, Бразилия, Филипините и др. Другият фактор, който не трябва да се подценява, е задълбочаващият се недостиг на кадри. Борбата за кадри между компаниите води до увеличаване на заплатите в сектора и загуба на конкурентните предимства на града, което предизвиква пренасочване на компаниите към градове с още по-ниски оперативни разходи.

Новият фокус на София е да се премине от изнасяне на бизнес процеси към изнасяне на бизнес решения с цел да се осигури по-голямата устойчивост на сектора. Разработването на бизнес решения развива повече компетенции в работната сила, изисква повече инвестиции в обучение, както и повече време, осигурява по-голяма добавена стойност на компаниите-клиенти и респективно на града.

Дейностите по изнасяне на бизнес решения са и по-малко ценово чувствителни, т.е. по-малко вероятно ще доведат до увеличаване на оперативните разходи в София да доведе до изтичане на бизнеса в други градове или държави, стига вече да са развити сериозни компетенции, които да носят решения с голяма добавена стойност.

Промислата ще стане възможна благодарение на висококвалифицираните таланти, които има в София – над 51% от населението на града е с висше образование – това насочва усилията към иновации и високи постижения, като ще са необходими целенасочени политики за създаване и привличане на таланти.

Дейности на СОАПИ в подкрепа на Аутсорсинг сектора:

- Изготвен и публикуван доклад „Състояние и развитие на Аутсорсинг индустрията в гр. София“ – освен че е публично достъпен на уебсайта на Агенцията, докладът беше разпространен до голям брой заинтересовани по темата лица от страната и чужбина чрез електронния бюлетин на СОАПИ, социалните мрежи и насочена имейл кампания;
- Организиране на събитие „Бизнес София 2018 – дигитален хоризонт“ с участието на Еврокомисар Мария Габриел и представители на бизнеса.
- Регулярно сътрудничество и съвместни проекти с Българската аутсорсинг асоциация (БОА) и техни членове,
- Установени контакти с успешни чуждестранни и местни компании от индустрията в София;
- Работа по запитвания от потенциални инвеститори и международни консултанти; презентации пред потенциални инвеститори. Цялостно обслужване на потенциални инвеститори, предоставяне на информация, контакти на партньори, съдействие при стартиране и установяване на бизнес в София.
- Представяне на Аутсорсинг сектора и бизнес средата в София събития с фокус в индустрията;
- Подпомагане на компаниите от сектора посредством предоставяне на информация, съдействие при установяване на контакти с местни и чужди организации, подпомагане при изграждане на партньорства, популяризиране на успешни и добри практики от индустрията и др.;
- Представяне на информация за сектора в Бизнес справочник за София издания 2018

3.4. Производства и високотехнологични дейности в промишлеността

Особен фокус на столицата е установяването на производства с висока добавена стойност, както и на екологично чисти производства.

Ключевите сектори на преработващата промишленост на София са производството на машини, основни метали и електрически съоръжения. Отрасълът дава работа на над 70 хиляди души, а заплатите, макар и да нарастват значително последните години, все още

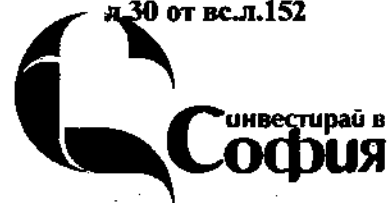
остават под средните за столицата. Наблюдава се положителен процес на реструктуриране на сектора, като подотрасли с относително висока добавена стойност като електрически съоръжения, компютърна и комуникационна техника, машини и метални изделия растат с бързи темпове за сметка на традиционни производства. Преработващата промишленост привлича значителни инвестиции, а през последните години се превръща и във все по-важен износен сектор на столичната икономика.

София вече има известен опит в производството на електронни компоненти и услуги (Electronic Manufacturing Services / EMS) и компютърни части. Този производствен подсектор се очаква да расте в глобален мащаб поради нарастващото търсене на продукцията в сфери като авиацията, здравеопазването и отбраната. От другите сегменти на преработващата промишленост в София, водещи са производството на храни (1,4 милиарда лева продукция през 2017 г.), основни метали (1,1 милиарда лева) и електрически съоръжения (661 милиона лева).

Развитите държави, включително и страните-членки на ЕС, все повече се реструктурират към икономики с преобладаваща тежест на услугите и все по-малък дял на промишлеността и селското стопанство в съвкупното производство. Въпреки това, индустрията продължава да играе важна роля в Европа и ключови индустрии, особено такива с регионално значение, се запазват.

Няколко регионални тенденции също са в подкрепа на развитието на високотехнологична промишленост в София, но поставят и някои предизвикателства:

Предполагащото изнасяне на производства в страните от Източна Европа – страни като Полша и Словакия вече са установени производствени центрове от европейско значение. Тази тенденция може да повлияе пазара на работна ръка в ЦИЕ и да окаже въздействие върху развитието на сектора, както и на цялостната икономика в региона. Според глобално проучване на Manpower за 2018, предизвикателствата при привличане на работна ръка стоят не само пред държавите от ЦИЕ като България, Румъния и Словакия, но и пред големите икономики като Аржентина, Япония, Индия и Сингапур. Факторите, които ще

определят нови производствени центрове на Европа, са именно наличието на висококвалифициран персонал, придружен от добра инфраструктура и развита научно-изследователска дейност;

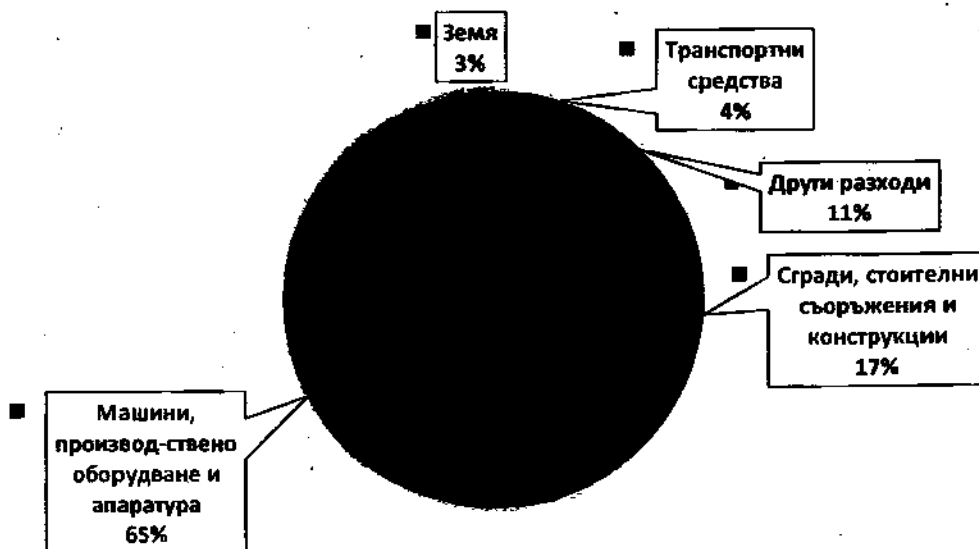
- Структурни промени в сектора, които ще доведат до нов профил на заетите в производството. Намалване на нуждата от нискоквалифицирана и тясно профилирана работна ръка и намаляване на общия брой работещи в сектора, съчетана със засилената нужда от висококвалифициран и добре платен персонал с опит в области като ИКТ, анализ на данни, виртуална реалност и др. За да се възползват от тези тенденции българските производства трябва да инвестират усилено в дигитализация и решения от Индустрия 4.0.
- Диверсифициране чрез развитие на регионални, вместо глобални, производствени центрове, все по-географски обвързани с пазарите; изтегляне от традиционни производствени центрове като Китай в следствие на повишаващите се разходи там и засилените сигнали за търговска война.

Прегледът на състоянието и развитието на преработващата промишленост на София очертава няколко основни извода:

- Преработващата промишленост увеличава своята тежест в столичната икономика. По последни данни за 2017 г. преработващата промишленост на София произвежда продукция на стойност над 8,5 милиарда лева; това са 14% от цялата икономическа продукция, като дялът на отрасъла е нараснал от 12,7% през 2012 г. Въпреки това към момента София отговаря за относително малка част от цялата продукция на индустрия на България, като дялът ѝ през 2017 г. е 13,6% от цялата продукция в страната продукция в отрасъла;
- В основните сегменти на преработващата промишленост, последните години (2017 г.) много бързо нараства производството на високо технологични сектори с относително висока добавена стойност; така например, с над 50% нараства производството на метални изделия, компютърна и комуникационна техника, електрически съоръжения, машини и оборудване;
- Най-големите по продукция фирми са тези в производството на метали, следвани от фармацевтичната индустрия. Най-голям дял в сектора имат микрофирмите

- (82%), но делът им е по-малък от средния за София като цяло, което показва присъствието на относително по-големи фирми в преработващата промишленост;
- Най-много фирми в преработващата промишленост на София в периода 2012-2017 г. са създадени в сегментите на превозните средства без автомобили и обработката на кожи;
 - В отрасъла са заети 70 хиляди души или 13% от всички заети в столицата, като най-много от тях са заети в средни фирми. Основната заетост е концентрирана в производството на храни и това на метални изделия - съответно 12 хиляди и 7 хиляди души;
 - Най-високото заплащане в отрасъла за София е в производството на компютърна техника – 1 989 лв. брутно месечно през 2017 г. Средното заплащане за цялата преработваща промишленост е 1 226 лв. месечно, като по този начин остава близо до, но под средните заплати в столицата; темпът му на нарастване също изостава от средния ръст на заплатите в столицата последните години;
 - Чуждестранните инвестиции в преработващата промишленост с натрупване към края на 2017 г. достигат 1,7 милиарда евро или 16% от всички ПЧИ в София.

Разпределение на разходите за придобиване на материални дълготрайни активи в преработващата промишленост на София, 2017 г.

Източник: СОАПИ. Анализ на преработвателната промишленост в София

- Другият ключов индикатор за инвестиционна активност, разходите за придобиване на дълготрайни материални активи, показва, че през 2017 г. преработващата промишленост в София отговаря за общо 495 милиона лева от инвестициите в ДМА, като почти всички средства са насочени към покупка на машини и производствено оборудване.
- Значителна част от производството на преработващата промишленост на столицата е за износ, като през 2017 г. е била изнесена продукцията на стойност 4,5 милиарда лева или по груби сметки - над половината от общата продукция. Изнасят се най-вече основни метали, електрически съоръжения, компютърна и комуникационна техника. Секторът има и все по-голяма тежест в общия износ на столицата.

Предизвикателствата пред развитието на сектора в София отново са липса на квалифициран персонал, слабо познаване на глобалните тенденции и ниско ниво на интернационалност на българските производители. Несигурност съществува и по отношение на устойчивостта на ръста на износа на стоки с по-висока добавена стойност, регистриран през последните години. Чуждестранните инвестиции са основният двигател на ръста на сектора – при влошаване на условията за правене на бизнес част от инвеститорите може да решат да сменят локацията си.

Успехът на конкурентни високотехнологични производства в София ще зависи от способността на производствената площадка успешно да се въведе дигитализация, роботизация, сензорни технологии и Artificial Intelligence (AI) технологии.

Задачи на СОАПИ в подкрепа на сектора на високотехнологичното производство:

- Промотиране на град София като атрактивна инвестиционна дестинация за развитие на високотехнологично производство;
- Активна дейност по обслужване на редица потенциални инвеститорски проекти в сектора на високотехнологичното производство – предоставяне на подробна

информация по отношение на инфраструктурата, технологичната свързаност, пазара на труда, потенциалните локации, енергийния пазар, недвижимите имоти; координиране на контакт на инвеститорите с партньори и доставчици;

- През 2018, СОАПИ подготви доклад – обзор на сектора, който предстои да бъде публикуван и разпространен в началото на 2019 г.
- Установени контакти с успешни чуждестранни и местни компании от отрасъла на промишлеността в София;
- Подпомагане на компаниите от сектора посредством предоставяне на информация, съдействие при установяване на контакти с местни и чужди организации, подпомагане при изграждане на партньорства, популяризиране на успешни казуси и добри практики от индустрията и др.;
- Включване на информация за сектора в Бизнес справочник за София 2019.

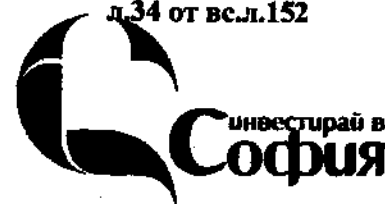
3.4. Развитие на градска среда и интелигентни градски решения

Фокусът на Столичната община е насочен към развитие на градската среда, запазване и поддържане на зеления имидж на града и готовността за иновации, като част от мерките за постигането на тази цел включват проекти за повишаване на енергийната ефективност и отговорното управление на водите и отпадъците на столицата.

СОАПИ проследява и събира и популяризира актуалната информация относно осъществяваните и планирани проекти свързани с интелигентни градски решения в София.

Обзор на сектора

Градът разполага с добре развита система за обществен транспорт в услуга на своето население от 1.2 милиона души. Метрото в града бързо се разширява – в момента има 34 функциониращи станции с 40 км. обща дължина на линиите. Втората метро линия ще бъде удължена с 4 допълнителни станции, а третата ще добави нови 16 км. и 16 станции, с което ежедневните пътувания ще се увеличат до 550 000. (След завършване, третата линия ще обслужва нови 130 000 души всеки ден, а общият брой пътници на метрото ще достигне близо половин милион. Вредните емисии във въздуха ще се намалят с 90 хил. тона на година, а трафика – с 10- 20% в зоните, в които минава метрото).

Около 60% от кръстовищата в София и около 90% от най-натоварените отсечки в града са «интелигентни» - те са оборудвани със самообучаващи се интелигентни светофари, датчици, камери и контролери. Повече от 80 кръстовища осигуряват приоритетно преминаване на Спешна помощ.

Дирекция „Управление и анализ на трафика“ към Столична община събира данните от „умните“ светофари, както и видеозаписите, заснети на кръстовищата, оборудване с видеокамери. Данните се анализират за по-ефективно управление на трафика.

През последните години повече от 50% от автопарка на София беше подменен. В София има 50 нови тролейбуса, 20 нови трамвая, както и 60 нови еко автобуса, които спестяват над 1 200 тона въглеродни емисии годишно и подпомагат програмата за чист въздух в София. Новите автобуси са лесно достъпни за майки с колички и хора с увреждания, разполагат с камери за по-голяма безопасност на водачите, монитори и система за информация на пътниците.

До 2020 г. се очаква в София да тръгнат 20 електробуса, повече от 80 автобуса с природен газ и 13 нови трамвая. Така 90% от автопарка на София ще бъде подменен до 2020.

От есента на 2017 г. в София има и услуга за споделено пътуване с електромобили. Услугата се казва 'Spark' и позволява на всеки да наеме електромобил и да намери най-близката свободна парковна зона през специално мобилно приложение. Автомобилите са разположени в определени места в центъра на София и могат да паркират безплатно в зелените зони, както и на други обособени места, посочени в мобилното приложение.

В края на 2019 г. предстои Община София да представи мобилно приложение, което ще предоставя възможност за бързо и удобно подаване на сигнали за отклонение от нормалната градска среда, автоматично локализиране на проблема, чрез използването на мобилното устройство, визуализиране чрез снимка/снимки и/или аудио файлове, свързване на сигнала към вече подадени за същата локация сигнали. Приложението е поредната инициатива в насока изграждане на електронна община и подобряване на достъпа на гражданите и гостите на столицата до общинската администрация с отчитане, анализ и решаване на поставените от тях въпроси.

След период на интензивно развитие на инфраструктурата, акцентът се измества към изпълнение на цялостни решения за градска среда, които да отговарят на специфичните проблеми като замърсяване на въздуха, енергийна ефективност, намаляване на трафика, изграждане на повече велоалеи, оформяне на публичните пространства и управление на отпадъците и водите.

С високото ниво на цифровизация, София е подходящо място за научно-изследователска дейност в областта на интелигентните градски решения. Тези решения подобряват качеството на живот на гражданите, чрез предоставяне на възможност градът да използва технологии, информация и бази от големи данни, за да подобри планирането, инфраструктурата и услугите във всички области. По този начин градът става по-привлекателен за живот, посещение с цел туризъм и инвестиции.

Областите на развитие са електронното управление и градските услуги, градската мобилност, енергийната ефективност, управлението на водите и отпадъците и др. През последните няколко години Столичната община насърчаваше изпълнението на Стратегията за интелигентна специализация на София, чиито цели са планирани за постигане до 2020 г.

Въпреки множеството проекти и инициативи в посока интелигентни градски решения, се забелязва липсата на синхронен подход, единна посока и ясна визия за развитието на София като интелигентен град. В тази връзка, Столичната община възложи на СОАПИ реализацията на проект по инициативата „Предизвикателството дигитална градове“ (Digital Cities Challenge) на Европейската комисия, в подкрепа на дигиталната трансформация на града. Очакван резултат от участието на града в инициативата е внедряването на Стратегия за превръщането на София в интелигентен град, с приоритетни приоритети и конкретни проекти за подобряване качеството на живот на гражданите на столицата. Проектът ще приключи в средата на 2019 г., което ще улесни отговорността на постигнатите резултати от изпълнението на Стратегията за интелигентна специализация на София.

София заема 94-то място сред най-умните и подготвени за бъдещето градове в индекса Интелигентни градове, 2018. Индексът включва 500 градове и оценява степента на внедряване на технологии за тяхното умно управление – системи, следящи нивата на замърсяване, трафика, употребата на енергия и др.

Дейности на СОАПИ в подкрепа на сектора на развитието на градската среда:

- Участие в проекта на Европейската комисия „Digital Cities Challenge“. Ролята на СОАПИ включва координация на проекта и:

- Разработен анализ – Доклад за оценка на състоянието на средата – нужди, ресурси потенциал;
- Определяне на приоритетни сфери за действие;
- Формиране на работни групи по 4 фокус области: електронно управление, стартиращи компании, комунални услуги и транспорт;
- Провеждане на регулярни срещи – дискусии с различни участници от бизнес екосистемата, вкл. представители на частния и публичния сектор;
- Идентифициране на проекти с висок потенциал за въздействие по четирите фокус области;
- Организация на междинен семинар за обсъждане и финализиране на селектираните проекти в четирите области;
- Участие в събития, семинари и работни групи извън страната в градове – например по проекта като Солун, Алхесирас и в Брюксел;
- Участие в Стратегически междинен доклад по проекта;

Провеждащите дейности и повече информация за проекта са изложени в доклад на настоящата Програма – „Приоритетни проекти за 2019 г.“

Организиране на участието на Столична община по проект „Партньорство за дигитален преход“, съвместно с Естония и финландския град Оулу. Инициативата е част от „Градският дневен ред за ЕС“, който се изпълнява посредством иновативен метод на широки партньорства между представители на държавите-членки, градските власти, Европейската комисия, управляващи органи на оперативни програми, Европейската инвестиционна банка, експерти, неправителствени организации и представители на частния сектор. СОАПИ